

MATERIAŁ MERYTORYCZNY

IX edycja ekologicznego konkursu „**dlaczego sieci nie lubią śmieci?**” organizowanego w celu podkreślenia idei międzynarodowego ruchu na rzecz ochrony środowiska „**sprzątanie świata**” w ramach programu edukacyjnego hydromisja.

CZ. I - EKOLOGIA W KONKURSIE

Międzynarodowy ruch „Sprzątanie Świata” to idea, która została zapoczątkowana w Australii w 1989 r., a w Polsce zainicjowana w roku 1994. Ta swojego rodzaju lekcja poszanowania środowiska promuje nie tylko zachowania prowadzące do zmniejszenia ilości śmieci, ale również wspiera podejmowanie działań, dzięki którym zmniejszy się negatywne oddziaływanie człowieka na środowisko. Jest to związane m.in. z przekonaniem, że odpady - śmieci mają wpływ nie tylko na zanieczyszczenie gleby. W zależności od ich postaci i składu oraz miejsca gdzie zostaną pozostawione/wyrzucone mogą pogarszać jakość powietrza bądź wód. Dlatego głównym celem konkursu „Dlaczego sieci nie lubią śmieci?” jest edukowanie młodzieży szkolnej, że niewłaściwe postępowanie z odpadami (śmieciami) może również oddziaływać na jakość wody pitnej i gospodarkę ściekową a w konsekwencji - na środowisko.

W Gdańsku, w którym ze źródeł podziemnych wody pitnej zaopatrywanych jest prawie 90% mieszkańców, problem śmieci może mieć wpływ właśnie na jakość tej wody. Jedno z największych ujęć wody pitnej „Czarny Dwór” znajduje się w rejonie pasa nadmorskiego, który jako teren bardzo atrakcyjny pod względem rekreacyjnym, jest miejscem bardzo licznie i często odwiedzanym. Zanieczyszczenie tego rejonu odpadami, zwłaszcza łatwo przenikającymi wewnątrz gruntu, może przynieść określone negatywne konsekwencje dla zasobów wód w tym rejonie.

Natomiast, do wód Zatoki Gdańskiej odprowadzana jest woda, która powstaje po procesie oczyszczania ścieków. Uzyskanie odpowiednich parametrów tej wody jest trudne, a proces oczyszczania musi być wydłużony, jeśli odpady powstające w naszych domach (resztki jedzenia, leki, chemikalia lub drobne śmieci) zamiast do kosza, wyrzucane są do toalety bądź zlewu. Obecność tych odpadów w kanalizacji ma wpływ na długość i przebieg procesu oczyszczania ścieków oraz na jakość wody po oczyszczeniu. Bardzo niebezpieczne w skutkach mogą być sytuacje, gdy do kanalizacji sanitarnej wyrzucane są np. przeterminowane leki, czy inne szkodliwe substancje.

Dlatego, musimy mieć świadomość, że pozostawianie śmieci w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych lub ich wprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej może spowodować istotne obniżenie jakości wody pitnej bądź wywołać negatywne skutki w środowisku wodnym, do którego trafiają ścieki po oczyszczeniu. Stąd, „SIECI” z nazwy konkursu, które „NIE LUBIĄ ŚMIECI” to właśnie sieć wodociągowa, która doprowadza mieszkańcom wodę do picia oraz sieć kanalizacji sanitarnej, która odprowadza wytworzone w gospodarstwach domowych ścieki wraz z towarzyszącą infrastrukturą wod-kan.

Dbłość o jakość i zasoby wody pitnej to bardzo ważny aspekt współczesnych rozważań nt. środowiska. Choć woda krąży w przyrodzie w obiegu zamkniętym i teoretycznie nie powinno jej ubywać, to zużycie wody na potrzeby funkcjonowania człowieka jest niewspółmiernie duże do możliwości uzupełnienia zasobów przez naturę. Poza tym ilość wody zdanej do picia to zaledwie 0,6% wody dostępnej na Ziemi, a jest nam ona bardzo potrzebna i ma niezwykłą moc. Jest niezbędna do życia nie tylko człowieka, ale również roślin i wszystkich innych żywych organizmów. Jej regularne picie jest w stanie znacznie poprawić samopoczucie, a co za tym idzie - komfort życia. Zmęczenie, stres i zły stan zdrowia, w tym bóle głowy, przypisujemy często niewłaściwym czynnikom, a przyczyną tych dolegliwości może być po prostu odwodnienie. Organizm, któremu nie dostarczamy odpowiedniej ilości płynów ma bardzo zmniejszoną wydolność, a co za tym idzie - nawet przeciętna aktywność sprawia nam trudność. Tymczasem woda dotlenia krew i dostarcza istotnych składników wszystkim komórkom ciała. W dobrze nawodnionym organizmie serce nie musi pracować tak intensywnie, gdy pompuje krew, a organizm ma więcej energii.

Niedobory wody skutkują nie tylko brakiem witalności, ale również gorszą kondycją psychiczną, przejawiającą się między innymi zdenerwowaniem czy mniejszą odpornością na stres, oraz brakiem koncentracji. Nic dziwnego - ludzka tkanka mózgowa podobnie jak cały organizm składa się z wody w 70%. Brak wody niekorzystnie wpływa również na kondycję naszej skóry. Cera staje się blada i poszarzała, twarz nabiera smutnego wyrazu, spotęgowanego powstałymi zmarszczkami oraz cieniami i workami pod oczami. Woda to najzdrowszy, naturalny kosmetyk, w pełni skuteczny przy regularnym stosowaniu. Dzięki odpowiedniemu nawodnieniu komórki skóry spulchniają się, a skóra staje się gładza, nabiera promiennego, zdrowego kolorytu, gdyż pijąc wodę regularnie wypłukujemy nieczystości i poprawiamy krążenie.

Zatem, skoro niewłaściwa gospodarka odpadami zagraża czystości wód, może ona, w konsekwencji, prowadzić do zubożenia zasobów wody zdanej do picia, których i tak już jest bardzo mało. Troszcząc się o środowisko, zyskujemy pewność, że wody nam nie zabraknie i że będzie ona odpowiedniej jakości, a dobra jakość umożliwi nam picie wody z kranu, co z kolei oznacza rezygnację z zakupu wody butelkowanej i w rezultacie - zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska plastikiem.

W tegorocznej edycji konkursu chcielibyśmy zaprosić uczniów klas 6-7 szkół podstawowych do stworzenia słów do piosenki nt. wody, jej właściwości, zalet oraz korzyści jakie niesie picie wody. Uczniowie, jako przedstawiciele gdańskiej społeczności, mogą w słowach piosenki odnieść się również do jakości gdańskiej kranówki i wyższości picia wody z kranu nad spożywaniem wody butelkowanej w kontekście Akcji „Sprzątanie Świata”, czyli problemu zanieczyszczenia środowiska odpadami, zwłaszcza plastikiem.

Konkurs jest organizowany w ramach programu edukacyjnego HYDROMISJA, który uczy o wodzie, wprowadza w ciekawy świat nauki oraz łączy wiedzę z dziedziny ekologii, przyrody, chemii i biologii. Hydromisja pomaga poznawać naturę dzięki samodzielnie wykonywanym doświadczeniom, gdyż świadomość jest niezbędna do kształtowania nawyków, pomagających troszczyć się o środowisko na co dzień, już od najmłodszych lat. To program edukacyjny, który pokazuje, że nauka może iść w parze z zabawą, gdyż można samemu, namacalnie przekonać się jak funkcjonuje świat wody. Hydromisja porusza zagadnienia związane z właściwościami wody, ochroną jej zasobów, bezpieczeństwem odprowadzania ścieków, ochroną Morza Bałtyckiego i energią odnawialną. Aktywuje i zachęca mieszkańców do działań ważnych nie tylko w skali lokalnej.

CZ. II - JAK STWORZYĆ PIOSENKĘ?

1. Poczytaj o temacie konkursowym – znaczeniu, zaletach i jakości wody, picia wody oraz potencjalnym zmniejszeniu zasobów wody w wyniku niewłaściwego postępowania z odpadami. Poznaj tematykę i zanotuj swoje pomysły (hasła, ciekawostki).
2. Wybierz i poznaj gatunek muzyczny (pop, rap, metal, rock, reggae, disco itd.), w którym piosenka ma być finalnie skomponowana. Wyszukaj informacji w Internecie, a potem posłuchaj kilku piosenek skomponowanych w tym gatunku.
3. Teraz, gdy wiesz już jak i o czym napisać piosenkę oraz czym charakteryzuje się wybrany gatunek, w którym chcesz ją stworzyć – spróbuj napisać swój tekst. Podczas pisania nuć go, śpiewaj poszczególne fragmenty i sprawdź w praktyce, czy tekst wypowiedziany dobrze brzmi. Wymyślaj krótkie zwroty, melodyjne, szybko wpadające w ucho. Zapisz je.
4. Podczas pisania tekstu pamiętaj o stosowaniu rymów, to ważne w piosence. Umiejętnie zastosowany rym nadaje piosence płynności! Niemniej jednak rymowanie nie zawsze jest konieczne dla autorów piosenek. Czasami pomysł nie może być odpowiednio wyrażony w rymie. Jeśli tak jest, postępuj zgodnie z ideą, a nie rymem.
5. Istotny jest również tzw. wordplay (z ang. gra słów). Jest to umiejętnie, mądre wykorzystanie słów, ich dwuznaczności oraz manipulacja nimi tak, aby przyciągnąć uwagę słuchacza. Dużym atutem tekstu może być metafora, czyli przenośnia, która pozwoli w przewrotny sposób przedstawić temat.
6. Tekst piosenki może być czasem banalny, ale chodzi o to, aby swoją rytmiką wciągnął słuchacza w wir odtwarzania utworu kolejny raz.
7. Twój utwór powinien mieć zwrotki i powtarzający się pomiędzy nimi refren, który w odróżnieniu od zwrotek powinien być prosty, dość krótki i wpadający w ucho. Niemniej jednak zdarza się, choć niezwykle rzadko, że piosenki nie mają refrenu, więc to od Ciebie zależy jaką formułę wybierzesz.
8. Pamiętaj o tytule piosenki – najlepiej, żeby był chwytliwy, ciekawy i oddawał tematykę oraz nastrój piosenki.
9. Wykonaj ćwiczenia pobudzające kreatywność:
 - poświęć jednego dnia 3 min. na napisanie wszystkiego co przyjdzie Ci do głowy w temacie konkursu
 - poświęć jednego dnia 3 min. na opisanie szczegółowo i kreatywnie wybranego przedmiotu/rzeczy związanej z tematyką konkursu: jak wygląda, z czym się wiąże, jakie ma znaczenie czy zastosowanie, porównaj do czegoś
 - poświęć jednego dnia 3 min. na opisanie osoby związanej z tematem konkursu np. ekologa, osobę, która zanieczyszcza środowisko, wodociągowca: jaki ma charakter, wnętrze, co robi, w tym co lubi a czego nie lubi robić, jak coś robi, jak wygląda życie tej osoby, jak reaguje na różne sytuacje
 - wybierz się na spacer: obserwuj świat, ludzi, przedmioty, słuchaj – może coś Ciebie zainspiruje; spisz co zaobserwowałeś, usłyszałeś, przemyślałeś.
10. Przejrzyj zapiski z ćwiczeń kreatywnych i postaraj się wybrać te, które pasują do piosenki.

CZ. III - CO BĘDZIE WYSOKO PUNKTOWANE?

1. Zgodność tekstu piosenki z merytoryką konkursu.
2. Adekwatność płynności tekstu do wybranego gatunku muzycznego.
3. Uwzględnienie w tekście różnych aspektów związanych z piciem wody i proekologicznymi działaniami.
4. Odniesienie do jakości gdańskiej kranówki.
5. Logiczny przekaz - piosenka powinna mieć określony motyw (myśl przewodnią).